

Sygn. akt V U 705/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne

na skutek odwołań L. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 października 2018 r. **znak** (...)

z dnia 22 października 2018 r. **znak** (...)

oddala odwołania

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt VU 705/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 04 października 2018r. - znak (...) – przyznał L. M. prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego od dnia 01 września 2018r. tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy .

W decyzji ZUS Oddział w L. wskazał , że nauczycielskie świadczenie kompensacyjne ulega zawieszeniu od dnia 10 września 2018r. , ponieważ wnioskodawca jest zatrudniony od w/w daty w jednostkach , o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela tj. w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w P. .

Kolejną decyzją z dnia 22 października 2018r. - znak (...) – rozpoznając wniosek z dnia 15 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił podjęcia wypłaty nauczycielskie świadczenie kompensacyjne , argumentując jak w decyzji z dnia 04 października 2018r. w części dotyczącej zawieszenia tego świadczenia .

Odwołanie od powyższych decyzji złożył L. M. , w którym wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie jemu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nadal od dnia 10 września 2018r.

W uzasadnieniu skarżący podał, iż Zespole Szkolno- Przedszkolnym w P. nie wykonuje pracy nauczyciela – pedagoga, ale zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę jako konserwator od dnia 10 września 2018r.

Zdaniem skarżącego w zaistniałej sytuacji faktycznej organ rentowy bezpodstawnie wstrzymał wypłatę nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

W uzasadnieniu podtrzymała w całości argumenty przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazano, że w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych wskazano, o zawieszeniu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie decyduje charakter wykonywanej pracy, ale sam fakt podjęcia zatrudnienia w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (karta 4 akt sprawy).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. M. urodził się (...)

W dniu 03 września 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o nauczycielskie świadczenia kompensacyjne.

Do wniosku dołączone zostało świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 2018r. wystawione przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w P., w związku z rozwiązaniem z wnioskodawcą umowy o pracę – za porozumieniem stron – na podstawie art.30 par. 1 pkt.1 k.p. w zw. z art. 23 ust.4 pkt.1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela.

Rozpoznając powyższy wniosek ZUS Oddział w L. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 04 października 2018r. o przyznaniu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Przed wydaniem decyzji ZUS Oddział w L. podjął wiadomość o podjęciu przez wnioskodawcę od dnia 10 września 2018r. pracy w tej samej placówce szkolnej (karta 14 akt ubezpieczeniowych).

W konsekwencji w decyzji z dnia 04 października 2018r. organ rentowy zawiesił prawo do świadczenia bez względu na wysokość osiąganego przychodu.

Dnia 15 października 2018r. przedłożono w ZUS Oddział w L. umowę o pracę z dnia 03 września 2018r. o zatrudnieniu L. M. w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w P. na stanowisku konserwatora na czas określony do 31 sierpnia 2019r.

Do umowy o pracę dołączono również odpis zakresu czynności wnioskodawcy na stanowisku konserwatora oraz zaświadczenie z dnia 12 października 2018r., z którego wynikało, że do pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w oświacie stosuje się przepisy o pracownikach samorządowych – art. 2 ust.3 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych, a nie przepisy z Karty Nauczyciela, którym podlegają jedynie nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni.

Rozpoznając powyższy wniosek ZUS Oddział w L. wydał decyzję w dniu 22 października 2018r. – opisaną w części wstępnej niniejszego uzasadnienia.

dowody:

- akta ubezpieczeniowe wnioskodawczyni k : 1-21.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz.U. z 2018r., poz. 128) prawo do świadczenia ulega zawieszeniu bez względu na wysokość osiągniętego przychodu w razie

podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach , o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela .

Bezspornym w sprawie jest fakt , że Zespół Szkolno- Przedszkolnym w P. jest jednostkach , o których mowa w art. 1 Karty Nauczyciela .

Spornym natomiast między stronami pozostawał fakt czy ubezpieczonego mającego ustalone prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w jednostce , o której mowa powyżej na stanowisku niepedagogicznym , dotyczy przepis art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o w/w świadczeniach .

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela pogląd przedstawiony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 października 2017r. IIU 458/16 . Argumentacja zawarta w uzasadnieniu tego wyroku uzupełnia stanowisko ZUS Oddział w L. przedstawione w zaskarżonej decyzji .

” Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie jest tożsame z prawem do emerytury . To ostatnie wymaga odejścia z rynku pracy , podczas gdy nauczycielskie świadczenie kompensacyjne rekompensuje konieczność wcześniejszego odejścia z zawodu ze względu na szczególne warunki pracy (por. I. Jędrasik-Jankowska i . Jankowska : Prawo do emerytury . Komentarz do ustaw z orzecznictwem Warszawa 2011r. , str. 457). W judykaturze podkreśla się pogląd , że celem ustawy kompensacyjnej było wprowadzenie przejściowego rozwiązania adresowanego do nauczycieli z długim stażem pracy , będącego alternatywą dla emerytur pomostowych , które przysługują nauczycielom w ograniczonym zakresie . Celem wprowadzenia tego świadczenia , podobnie jak emerytur pomostowych , było złagodzenie utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem podstawowego wieku przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze . Świadczenia te mają autonomiczny charakter. Ustawodawca bowiem od początku zdecydował o ich stopniowym wygaszaniu i finansowaniu bezpośrednio z budżetu państwa, a nie z wyodrębnionego funduszu , co może wskazywać , że nie są to świadczenia o charakterze ubezpieczeniowym .

Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z dnia 4 czerwca 2013r., SK 49/12 oraz z 3 marca 2011r. , K 23/09 stwierdził , że nauczycielskie świadczenie kompensacyjne nie należą do istoty prawa do zabezpieczenia społecznego , o którym mowa w art. 67 ust. 1 Konstytucji , gdyż stanowią szczególne uprawnienie emerytalne . Ich wyjątkowy charakter , wynikający z przełamania obowiązującej zasad nabywania uprawnień do świadczeń emerytalnych , powoduje , że nie można ich uznać za należące do istoty prawa do zabezpieczenia społecznego . Ustawa kompensacyjna wprowadziła dodatkową grupę osób uprzywilejowanych , wyposażając ją w świadczenia , które nie są objęte powszechnym systemem ubezpieczenia społecznego (nie są świadczeniem uzyskiwanym w związku z opłacaną składką) , lecz są finansowane z budżetu państwa . Wiąże się to z poważnymi konsekwencjami finansowymi , powodującymi znaczny wzrost wydatków budżetowych państwa . Stąd też ustawodawca , wskazując zakres podmiotowy ustawy kompensacyjnej , mógł kierować się względami finansowymi i dać pierwszeństwo zasadzie ochrony równowagi finansowej państwa . Powyższe argumenty przemawiają zatem za koniecznością dokonywania samodzielnej oceny prawa do świadczenia kompensacyjnego nauczycieli , bez szerszego odwoływania się do wcześniej wypracowanych stanowisk dotyczących nauczycielskich świadczeń emerytalnych (podobne stanowisko wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012r. IIUK 126/11 i z dnia 10 kwietnia 2013r. IIUK 205/12) ”.

Odnosząc powyższe rozważania do zarzutów podniesionych przez ubezpieczonego wskazać należy , że z zakresu podmiotowego ustawy kompensacyjnej wskazanego w art. 2 ust. 1 jednoznacznie wynika , że tylko nauczyciele zatrudnieni w placówkach wymienionych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe – mają prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

” Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 września 2016r. IIIUK 232/15 wskazał , że art. 2 ust.1 ustawy kompensacyjnej określa krąg podmiotów uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego , a tym samym zakres podmiotowy ustawy . Jej unormowania mają zatem zastosowanie do nauczycieli(...) , jeśli pozostają w zatrudnieniu w wymienionych w tym przepisie placówkach (...)” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2017r. IIU 458/16).

Jak wynika z analizy akt sprawy wnioskodawca L. M. do dnia 31 sierpnia 2018r. zatrudniony był jako nauczyciel w placówkach wymienionych w art. 2 Prawa oświatowego , a zatem w okresie od 01 września 2018r. spełniał przesłanki do przyznania prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego .

Jednak wyjątkowy charakter tego świadczenia wprowadza odrębne zasady ich wypłaty i zawieszania prawa do świadczenia .

Z wykładni gramatycznej przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych wynika wprost , że zatrudnienie osoby uprawnionej do wypłaty tego świadczenia w placówce oświatowej powoduje zawieszenie świadczenia .

W tym zakresie Sąd w pełni podziela stanowisko przedstawione przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie uzupełniając je w ten sposób ,że nie charakter zatrudnienia w placówkach określonych w art. 1 Karty Nauczyciela , ale sam fakt zatrudnienia w tych placówkach , nawet na stanowiskach niepedagogicznych , do których – w okresie obowiązywania umowy o pracę - stosowane są przepisy art. 2 ust.3 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych , skutkuje zawieszeniem prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009r.

W/w ustawa wprowadziła bowiem odrębne zasady zawieszania prawa do tego świadczenia .

Reasumując Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd oddalił odwołanie , gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .